

Zin

Cordaid 

Donateursmagazine
nr.3 augustus 2019



geven

Zwelse studenten
Veilen voor
Cordaid

Cijfers liegen niet
Het gaat echt beter
met de wereld

Omscholing
Gedicht van Dichter
des Vaderlands



Traumaverwerking
en hoop in Irak



Cordaid vindt dat iedereen een kans moet krijgen om mee te doen in de samenleving. Daarom ondersteunen wij **23** sociale coöperaties in het land. Binnen Jude Catering zijn **12** personen actief. Een van hen is reeds uitgestroomd richting een betaalde baan.

DAAROM

WAAR: Huizen, Noord-Holland, bij Jude Catering.
WIE: Syrische vrouwen (en een enkele man) werken in een sociale coöperatie samen aan catering opdrachten. Zij verzorgen authentieke, home-made Syrische gerechten voor lunch, borrel, high tea en diner. De koks zijn aanwezig

bij het serveren en voorzien de gerechten van een mooi verhaal over het gerecht of over het thema van de dag.
WAT: Naast het samenwerken in het cateringbedrijf nemen de koks deel aan een ontwikkelingsprogramma dat hen helpt zich thuis te voelen in Nederland. Jude Catering biedt hen

trainingen op gebied van Nederlandse taal, sociale vaardigheden en positie op de arbeidsmarkt.
WAAROM: De trainingen zijn de basis voor de ontwikkeling van de koks. Maar... de meeste impact komt vanuit de persoonlijke ontmoetingen tijdens de catering opdrachten. Zowel

voor de koks als voor de gasten. Dan krijgen mensen aandacht en begrip voor elkaar die zo nodig zijn om samen te leven. En krijgt het leven in Nederland ook meer perspectief. Cordaid in Nederland heeft de Jude Catering ondersteund bij het uitdenken en opzetten van de sociale coöperatie.

Inhoud

Nr.3 augustus 2019



6

Verwerking na IS
In Irak stapelen de trauma's zich op

Goed nieuws

Het gaat beter met de wereld

augustus 2019

moede heeft minder dan 1,7 euro per dag te besteden. In 1965 gold dat nog ft van de wereldbevolking, nu voor minder dan tien procent. Goed nieuws l leest, eerst onderstaande kwis en ontdek hoe goed u al op de hoogte bent.

RLINDATA.ORG

Minder armoede

Hoeveelheid mensen die leven in extreme armoede in 1990 en 2018

Region	1990	2018
Sub-Sahara Afrika	~45%	~35%
Midden-Oosten en Noord-Afrika	~45%	~35%
Latijns Amerika en Caribisch gebied	~45%	~35%
Europa en Centraal-Azië	~45%	~35%

Kwis

Hoeveel procent van alle kinderen in ontwikkelingslanden gaat anno 2018 naar school?

Hoeveel procent van alle mensen wereldwijd heeft toegang tot schoon water?

Hoeveel procent van alle kinderen wereldwijd onder de vijf jaar sterft nog?

a. 90 procent
b. 45 procent
c. 69 procent

a. 76 procent
b. 88 procent
c. 93 procent

a. 18 procent
b. 4,3 procent
c. 53 procent

Ga voor de goede antwoorden naar: cordaid.nl/goednieuws

70 Levensverwachting gestegen

Schattingen suggereren dat de levensverwachting eeuwen geleden rond de 30 jaar lag. In het begin van de 19e eeuw steeg de levensverwachting in geïndustrialiseerde landen, terwijl deze laag bleef in de rest

14 Het gaat beter in de wereld
Maar we zijn nog lang niet klaar



12

Waarom willen we meer betrokkenheid van burgers?



20

Data als succesfactor in moeder-kindzorg



24

Strijd zonder polarisatie: Mensenrechtenambassadeur Marriët Schuurman

VERDER P2 Daarom P4 Opstokers P5 Groeten uit Nederland P10 De ruimte P13 Concreet P16 Doe de Gelukschallenge P17 Gedicht van de Dichter des Vaderlands P18 Huizen voor kindgezinnen P23 Mijn verhaal P26 vier vragen over periodiek schenken P27 Over Cordaid P28 De spreuk van Emmy Dortant

Op cover: Man die de wacht houdt bij een tempel in Lalish, het eeuwenoude spirituele centrum van de Jezidi's in Noord-Irak. Fotografie: Mickael Franci



Burgers DR Congo hebben meer vertrouwen in politie

Democratische Republiek

Congo | Met resultaatgericht financieren boekte Cordaid in 2018 goede resultaten bij justitie en politie in de oostelijke provincie Noord Kivu in de Democratische Republiek Congo. Beveiligers en mensen uit de rechterlijke macht krijgen pas uitbetaald als ze de vooraf afgesproken doelen hebben behaald. Hierdoor is hun dienstverlening sterk verbeterd. Onderzoekresultaten laten zien dat mensen die met de politie in aanraking zijn geweest meer vertrouwen in de politie hebben gekregen.

984
mensen geïnterviewd
en dit vinden zij
van de politie in
Noord Kivu:

72%
Politie heeft de
juiste vaardigheden

72%
Behandelt
iedereen gelijk



FOTOGRAFIE PETERIK WIGGERS

Ethiopië | Een betere beschikbaarheid van medicijnen en apparatuur en meer gemotiveerd personeel. Dankzij slimme en blijvende oplossingen is de medische zorg in 25 klinieken in het arme, afgelegen zuiden van Ethiopië sterk verbeterd. Dit draagt bij aan het terugdringen van moeder- en kindsterfte in Ethiopië.

Cordaid ondersteunde in dit gebied al lange tijd klinieken en ziekenhuizen door middel van een unieke financieringsmethode. Via resultaatgerichte financiering krijgen medische instellingen pas uitbetaald als ze

bepaalde resultaten behalen, zoals meer zwangerschapscontroles en veilige bevallingen. Dit leidde tot betere zorg waardoor ook meer mensen deze klinieken bezochten. Vergeleken met 2015 kwamen in 2018 vijf keer meer patiënten voor algemene consultaties. Het aantal leveringen van medicijnen was meer dan verdubbeld. En het aandeel zwangere vrouwen dat vier prenatale controle bezoeken aflegt, nam toe van twintig naar dertig procent. Bij niet-deelnemende instellingen in hetzelfde gebied dit daalde dit percentage van twintig naar achttien procent.

Woynshet geeft haar kind een betere toekomst

Ethiopië | Op werkdagen loopt Woynshet Birru (23 jaar oud en 8 maanden zwanger van haar eerste kind) 30 minuten naar haar werk: de kledingfabriek van AT Textile. Daar neemt ze achter haar naaimachine plaats om verschillende soorten kleding te maken. 'Ik ben blij dat ik een baan heb', zegt Woynshet. 'Ik heb het nodig om de huur te betalen en kleding te kopen. Mijn man heeft vaak geen werk en dan kan mijn familie in ieder geval op mijn inkomen rekenen.' Cordaid wil de Ethiopische economie versterken en heeft met succes 53 lokale kleine



FOTOGRAFIE MICKAEL FRANCI

en middelgrote ondernemingen in Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië, ondersteund met trainingen en begeleiding. Hierdoor komen er meer banen beschikbaar en op de lange termijn profiteert

een groot aantal mensen uit de armste buurten van de stad van deze economische groei. Zo ook Woynshet, die dankzij deze baan haar kind een betere toekomst kan geven.

Groeten
- uit -
Nederland



FOTOGRAFIE DESIREE VERZANTVOORT

Geslaagde actie studenten Deltion College Zwolle

Vier studenten van het Deltion College in Zwolle sloten hun horecaopleiding af met de organisatie van een benefietavond met diner en veiling. Ze haalden meer dan duizend euro op voor Cordaid.

In het examenjaar van de mbo-opleiding Horeca moeten de leerlingen zelfstandig een evenement organiseren. De studenten Esmee, Mai, Renée en Tim pakten het anders aan dan de meeste studenten en kozen voor een benefietdiner met veiling voor het goede doel. Ze bereidden alles tot in de puntjes voor: de uitnodigingen, het regelen van een veilingmeester, alle items voor de veiling en natuurlijk het diner.

Renée: 'Het was best spannend. We hebben hier heel hard aan gewerkt en alles zelf geregeld, dus dan hoop je ook dat het een geslaagde avond wordt. De eerste stap was het uitzoeken van een goed doel. We kenden Cordaid niet zo goed, maar ik wist via mijn vader – die donateur is – dat ze ook onderwijsprojecten ondersteunen en dat sprak ons heel erg aan.' Eerstejaars studenten dienden het smakelijke diner op, de veiling daarna werd een groot succes.

Bekende Zwollenaar Peter Vader fungeerde als veilingmeester en wist met veel humor de 22 veilingitems aan de man te brengen, variërend van flessen wijn tot een hotelovernachting. Het eindbedrag van de veiling (1.048,50 euro) overtrof alle verwachtingen. Renée: 'Het geld gaat naar onderwijsprojecten van Cordaid in Congo. Geweldig dat we op zo'n mooi bedrag zijn uitgekomen. We hopen dat we hiermee een steentje bij hebben kunnen dragen aan hulp voor deze kinderen.' Tim vult aan: 'Ik vond het zo leuk om te doen, dat ik ervoor open sta om vaker zulke avonden te organiseren. Zodat we nog meer mensen kunnen helpen.'

Ook de ingevulde evaluatieformulieren logen er niet om: alle gasten hebben een top avond gehad. De beoordeling van de docenten moet nog komen, maar Cordaid vindt dat deze vier studenten met vlag en wimpel zijn geslaagd voor deze opdracht. ■

**Ook aan de slag voor
Cordaid? Bel met
onze servicedesk:
070 31 36 233 of
stuur een mail naar:
info@cordaid.nl**



FOTOGRAFIE MICKAEL FRANCI

Psychosociale hulp voor overlevenden
IS-terreur in Noord-Irak

‘Trauma op deze schaal heb ik nog nooit gezien’

In 2014 vervolgde IS een compleet volk – de Jezidi’s. Nu pas, na de terreur, het vluchten en het overleven, komen slachtoffers toe aan de verwerking van hun trauma’s. Alleen zijn er in Irak amper psychiaters en therapeuten. Met geld van Nederlandse donateurs opende Cordaid de eerste GGZ-dienst in Sinjar. Cordaid-medewerkers Frank van Lierde en Michael Franci reisden naar de hoofdstad van de Jezidi’s.



Patiënten laten zich registreren in het gezondheidscentrum van Seje



Een moeder met haar kinderen in de wachtruimte van het gezondheidscentrum van Seje

neens, midden in een drukke hal, stort ze neer. De vrouw schokt, hapt naar lucht. Een hulpverlener snelt toe, veegt het zweet van haar voorhoofd en kalmeert haar. Een andere vrouw – zelf ook patiënt – houdt haar hoofd vast, spreekt haar zacht toe. ‘Ze herbeleeft de gruwel’, zegt een hulpverlener van de GGZ-dienst, die recent met Cordaid-steun werd geopend in de stad Sinjar. ‘Dit gebeurt bijna dagelijks.’ ‘Duivelsaanbidders’, zo noemden de jihadisten van IS de Jezidi’s. Om ze vervolgens te kidnappen, te verkrachten, te verjagen of te vermoorden. In augustus 2014 veroverde IS Sinjar, de kleine hoofdstad van deze oeroude geloofsgemeenschap. Vijftien maanden later kwam er een einde aan de horror-bezetting. Anno 2019 zijn er 6 duizend mensen teruggekeerd naar het stadje, van de

meer dan 80 duizend die er woonden. Ze leven er, maar vraag niet hoe. In kapotte huizen, in een stad die amper voorzieningen kent, in een streek die bezaaid is met massagraven. En in de bergachtige grensstreek met Syrië, iets verderop, zou IS zich nog steeds schuilhouden. Angst is hier nooit weggeweest. ‘Maar teruggaan is beter dan het eindeloze wachten in de hitte en de kou van een kamp’, zegt één van de terugkeerders.

Rampgebied

‘De trauma’s komen nu pas naar boven bij de slachtoffers van IS. Na de crisis en het acute overleven’, zegt Hala Saba Jameel van het Cordaid-team in Irak. Hala leidt het gezondheidszorgprogramma van Cordaid in Irak. Ze reist met ons mee naar Sinjar. ‘Daarom wilden we nu psychosociale en psychiatrische hulp

verlenen. Juist in dit rampgebied, waar gevluchte bewoners naar terugkeren.’

Ga er maar aan staan, een kleine GGZ-afdeling opzetten in ex-IS gebied. In de hele streek van Sinjar tot Mosul – het zwaar gebombardeerde hart van het inmiddels ineengestorte Kalifaat – is niet meer dan een handvol psychiaters te vinden. Ze komen handen tekort en zijn zwaar onderbetaald. Geschoolde therapeuten? Vind je niet. Bovendien staat het gebied nog steeds onder hoogspanning. Om de kilometer heb je hier gewapende controleposten. Het barst er van de rivaliserende militieën. Bij elk transport, of het nou gaat om medicijnen, mensen of medisch materiaal, moet je maar hopen dat je door mag rijden. En later weer terug kunt.

Maar het is gelukt. ‘We roeien met de riemen die we hebben’, zegt Hala. ‘We hebben maatschappelijk werkers opgeleid in Erbil, Cordaid’s thuisbasis in de veilige Koerdische Regio van Irak. We verstrekken psychiatrische medicijnen. Onze mobiele teams in Sinjar gaan van deur tot deur, doen de eerste gesprekken en kijken waar steun bij traumaverwerking het grootst is. In het ziekenhuis, op de eerste verdieping, kunnen patiënten terecht voor groepsessies met andere overlevenden. En alles wat we hier doen, is gratis voor de patiënten. De meesten hebben immers hun baan verloren. Vaak wonen ze in huizen die onaf zijn of nog steeds deels verwoest, jaren na de oorlog. Niets hebben ze.’

Hal vol wachtende patiënten

Cordaid slaagt er ook in om een psychiater te halen naar Sinjar. Dr Muhazim Muhammed uit Mosul behandelt de patiënten die er het ergste aan toe zijn. Tijdens zijn wekelijkse spreekuren zit de hal vol wachtende patiënten. ‘Niet zo gek als je weet dat dit het enige ziekenhuis is met een afdeling voor geestelijke gezondheidszorg, in heel Sinjar en ver daarbuiten’, aldus Hala.

‘Liever teruggaan dan eindeloos wachten in een kamp’



De wachtruimte van het gezondheidscentrum in Seje



Sonita in gesprek met IS slachtoffer Baran Omar

Eén van die patiënten is Baran Omar. Net als zovelen vluchtte zij met haar gezin te voet de bergen in, toen de gewapende jihadisten Sinjar naderden. 'Maar ik raakte achterop, omdat ik mijn verlamde tienerdochter moest dragen. Alleen ik kon voor haar zorgen. Dat doe ik al sinds haar geboorte. Ze kan niet goed praten en eet alleen het vloeibare voedsel dat ik klaarmaak. We konden niet meer. Ik heb mijn man gezegd dat hij verder moest, met de andere kinderen. Mijn dochter en ik verstopten ons onder een oude tractor.'

Tevergeefs. IS maakt jacht op iedereen. Ze vinden Baran en haar dochter. Er volgen verschrikkelijke weken. 'Voordat ze ons opsloten met andere vrouwen en kinderen schoten ze acht mannen neer, voor onze ogen. De eerste dagen sloegen ze ons vaak, ook met een zweep. Gewapende mannen pikten er soms vrouwen uit die ze dan verkrachtten. Omdat ik zo tekeer ging en smeekte om mijn dochter niet alleen te moeten laten, lieten ze me met rust.'

Tot de dag dat mannen van IS geen geduld meer hebben en zeggen dat ze haar die avond zullen verkrachten. Baran is gek van angst. 'Ik kon niet meer denken. Ik ben die avond weggerend, de bergen in. Alleen. Vluchten met mijn

'Iedereen heeft een opeenstapeling van trauma's te verwerken'

verlamde dochter was onmogelijk. Onderweg zag ik dode lichamen. Ik voelde niets, ik rende en rende, de hele nacht. Ik was een soort dier geworden. Ik herinner me dat ik bladeren at.' Baran overleeft het. Ze vindt zelfs haar man en de andere kinderen. Er gaat, vijf jaar later, nog steeds geen dag voorbij dat ze niet denkt aan de dochter die ze achterliet. Nooit meer heeft ze iets van haar gehoord. Ze heeft een brief van de Iraakse overheid, die zegt dat ze moet aannemen dat haar dochter is omgekomen. 'De pillen en de steun die ik hier krijg in het ziekenhuis, helpen mij om door te gaan met leven', zegt ze.

Gekidnapt of verkracht

Baran's verhaal is amper te bevatten. Nog onbevattelijker is het dat niet alleen Baran, maar iedereen hier een last draagt die gewoon te groot is voor mensenschouders. 'Iedereen in Sinjar is een overlevende', zegt psychiater Muhammed. 'Iedereen heeft een opeenstapeling van trauma's te verwerken. Mensen zijn



HULP IN CIJFERS
Op drie plaatsen in Noord-Irak biedt Cordaid psychosociale ondersteuning en psychiatrische hulp. We helpen alle gemeenschappen en culturen die zijn getraumatiseerd door IS. Maar de meeste mensen die we in deze drie plaatsen hulp bieden, zijn teruggekeerde of ontheemde Jezidi's. We zoeken naar middelen om dit werk te kunnen uitbreiden naar andere gebieden.



SEJE

1600

patienten per maand in het gezondheidscentrum en mobiele kliniek

91

Jezidi meisjes en vrouwen krijgen psychosociale hulp

15

van hen krijgen ook psychiatrische hulp

BA'ASHIQA

2800

patiënten per maand in 4 kleine gezondheidscentra

174

meisjes en vrouwen krijgen psychosociale hulp

8

van hen krijgen ook psychiatrische hulp

SINJAR

109

mensen krijgen psychiatrische hulp

10

mensen krijgen psychosociale ondersteuning



Moeder en kind bij de psychiater in Sinjar

zelf gekidnapt en verkracht, of hebben iemand in de familie die het is overkomen. Ze zijn gevlucht, ontheemd, hebben hun huis verloren, iemand verloren... Ik ben 52 jaar en heb in Irak een paar oorlogen meegemaakt. Maar trauma op deze schaal, hier in Sinjar, dat heb ik nog nooit gezien.'

Wie ook met ons mee wilde reizen naar Sinjar is Sonita Khalil. Cordaid's psychosociale hulpverlening in Irak begon eigenlijk met haar. In Seje, een christelijk dorp in Iraaks Koerdistan dat in 2014 duizenden gevluchte Jezidi's uit Sinjar opving, opende Cordaid een centrum voor basisgezondheidszorg. Compleet met verplegers, dokter, apotheek en medicijnen. Patiënten zijn zowel ontheemde Jezidi's als christelijke dorpeelingen. Sonita ging hier een jaar geleden aan de slag als maatschappelijk werker voor gevluchte Jezidi meisjes en vrouwen. Sonita, zelf Jezidi, weet als geen ander wat de overlevenden van IS hebben meegemaakt.

Spookstad in puin

Als we het oude deel van Sinjar binnenrijden – een spookstad in puin - is de spanning op Sonita's gezicht te lezen. Het is de eerste keer dat ze terugkeert, sinds de inval van IS in 2014. 'Ik studeerde buiten de stad toen de gruwel be-

gon. Ik hoorde dat IS de stad had aangevallen. Dat ze meisjes verkrachten en mannen vermoorden. Ik was zo bang. Mijn familie woonde hier en ik kon niet naar ze toe.' Gelukkig overleeft Sonita's familie de IS-terreur. Maar niemand, ook Sonita niet, komt ongeschonden uit de waanzin van die paar jaar en de destructie van oorlog. 'Waarom doen mensen dit?', fluistert Sonita als we langzaam door de totaal verlaten straten rijden. Op sommige stukken muur – naast het oude ziekenhuis dat IS als 'verkrachtingscentrum' gebruikte – staan nog jihadistische leuzen. 'Ik denk niet dat ik hier ooit nog zal kunnen leven.'

Later, als we haar meer vragen over haar werk, licht toch weer het vlammetje op in haar ogen. 'Ik weet wat Jezidi vrouwen en meisjes hebben doorgemaakt. Als ik hun pijn kan verlichten en kan zorgen dat ze durven op te komen voor zichzelf, dan betekent dat alles voor me. We zijn als zusjes, als familie.' ■

'Als ik hun pijn kan verlichten, dan betekent dat alles voor me'



FOTOGRAFIE MICKAEL FRANCI



De ruimte

**THE 'DRY ZONE'
IN CENTRAAL MYANMAR**
heeft te kampen met grote voedselonzekerheid. Onregelmatige en schaarse regenval leidt tot watertekort. Dat betekent een continue dreiging voor de vele boerenfamilies die afhankelijk zijn van hun oogst.

Waar zijn we?

In een klein boerendorpje in de regio Pakkoku in Centraal Myanmar. De meeste mensen leven van de landbouw, de opbrengst van hun oogst is maar net genoeg om van te leven.

Wat zie je?

Voor het huis van mevrouw Htay Nu liggen maïskolven te drogen. Het is de bescheiden oogst van het boerenbedrijfje. Sinds het overlijden van haar man helpen Htay's ouders vaker op het land, maar om haar boerenbedrijf draaiend te houden, heeft ze meer nodig.

Waarom?

Htay heeft een irrigatiemachine nodig. De huur daarvan is te hoog voor Htay. Zeker als ze haar maïs nog niet heeft geoogst. Als boerengezinnen geld willen lenen vóór de start van het zaaizeizoen, kunnen ze alleen bij illegale geldverstrekkers terecht. Die eisen extreem hoge rente en afbetaling op momenten dat dat helemaal niet kan. Zo verzeilen deze boerengezinnen in een armoedespiraal.

Hoe werkt het?

Cordaid helpt boerengezinnen door ze een klein bedrag te lenen voor zaaigoed, gereedschap of arbeidskrachten. De boeren hoeven hun lening pas ná de oogst – als er geld wordt verdiend – af te betalen. Met de verkoop van de oogst lossen de boeren hun lening af. Bovendien geeft Cordaid de boeren adviezen om meer uit hun boerenbedrijf te halen.

Tevreden over?

De lage rente, zo houden de boeren geld over voor bijvoorbeeld een opleiding voor de kinderen of voor medicijnen. De hele familie profiteert. ■

Als je het Kees vraagt...

Laten we samen een (grotere) vuist maken

Cordaid is ontstaan als instrument van betrokken burgers. Duizenden Nederlanders die de handen uit de mouwen staken voor vluchtelingen uit België, in 1914. Later, tot ver in de jaren '70 en '80, kwamen duizenden vrijwilligers in actie voor mensen overzee. Alles deden ze om brillen, medicijnen, voedsel, schoolmateriaal op de plekken te krijgen waar het nodig was. De witte missionaris of arts zorgde, via Cordaid, dat het goed terecht kwam.

Die tijden zijn voorbij. We zijn geen vrijwilligersorganisatie meer. Cordaid is een club van professionals die resultaatgericht samenwerkt met andere professionals in tal van crisisgebieden. Met andere internationale spelers kijken we hoe we middelen, mensen en expertise het beste kunnen inzetten. En bij elke actie is de rapportage- en verantwoordingsdruk gigantisch.

Die professionalisering leverde schaalgroottes op. Meer impact, meer verandering. Minder paterna-

lisme. Maar er ging ook iets goeds verloren. We zijn niet meer de maatschappelijke beweging die we waren. Dat instrument van betrokken burgers die massaal in parochiezalen, op markten, in scholen deden waar ze in geloofden.

Misschien hoort het bij deze tijd, dat je legitimiteit vooral zit in resultaat, effectiviteit en schaalgroottes. Toch is het mij veel waard om die band met de achterban in Nederland – met u, lezer en supporter van ons werk! – te versterken.

Niet alleen omdat u ons financieel steunt. Het gaat om meer dan dat. Samen kunnen we een vuist maken en een boodschap uitdragen die soms dreigt te verstommen. De boodschap dat positieve verandering écht mogelijk is, ook in de moeilijkste gebieden op aarde. Dat die verandering zich dubbel en dwars terugbetaalt. De roep om eerlijke handelsverdragen. Om klimaatbestendige consumptie- en productiesystemen in Nederland.

Doen we dat niet, dan blijven wij medeverantwoordelijk voor het feit dat Rosalie in DR Congo door een modderverschuiving of een overstroming, of Jaana uit Ethiopië door droogte van hun land worden gejaagd.

Doen we dat wel – samen die grotere vuist maken – dan krijgen we meer voor elkaar. Dan staan we sterker in onze schoenen. Ook in Nederland. Recht van spreken hebben we al, met 268.000 donateurs. Aan mij nu – en mijn collega's – om te kijken hoe we burgers nóg meer kunnen betrekken in wat we doen. Zodat we nóg harder aan de weg kunnen timmeren, met de professionaliteit van nu en de bevlogenheid van toen.

Luisteren is vaak een goede eerste stap. Ideeën? Suggesties? Kritiek? Laat het me weten. ■





Ondernemen onder de Blauwe Paraplu

Amersfoort | Het kan iedereen overkomen: je verliest je baan door een reorganisatie, je wordt ziek of door andere pech beland je in de bijstand. Cordaid ondersteunt tientallen sociale coöperaties in Nederland. Deze coöperaties zijn bedoeld voor mensen die al een tijd thuis zitten of moeilijk aan het werk komen. Zo ook de Blauwe Paraplu uit Amersfoort. Daar kunnen talentvolle ondernemers bij elkaar komen om van elkaar te leren, weer actief te worden op de arbeidsmarkt en zo te werken aan hun toekomst. Een van hen is Caspar Barkey: 'Ik ben o.a. coach voor mensen met een gameverslaving. Op het moment dat je bij de Blauwe Paraplu komt, ben je al in beweging. Je bent er weer bij, krijgt weer contacten en gaat samenwerken. Het is niet alleen het opzetten van je eigen onderneming, maar het is ook netwerken. Door de Blauwe Paraplu krijg je het gevoel weer ergens bij te horen.' Meer weten? Bekijk het filmpje op de website van Cordaid.
cordaid.nl/blauweparaplu



FOTOGRAFIE ADRIAAN BACKER

Cordaid helpt Oegandese overheid met klimaatwet

Oeganda | Ook in Oeganda is het klimaat een belangrijk issue. Want klimaatveranderingen treffen vaak de armste mensen het hardst. Zij staan bloot aan specifieke gevaren, zoals overstromingen of juist droogte. Het Oegandese ministerie van Water en Milieu is sinds 2017 bezig om een nationale klimaatwet te ontwikkelen en vroeg Cordaid om advies. Cordaid is expert op gebied van rampenpreventie en weet als geen ander hoe je mensen in kwetsbare gebieden kunt voorbereiden op klimaatveranderingen. Uiteindelijk nam het ministerie veel aanbevelingen van Cordaid over. De wet wacht nu alleen nog op goedkeuring door de president. Cordaid is met recht trots dat haar rampenpreventie en bestrijdingsplan ('Disaster Risk Reduction System') opgenomen wordt in het nationaal klimaatbeleid van Oeganda. Gemeenschappen die getroffen worden door de klimaatveranderingen kunnen daardoor bijvoorbeeld andere gewassen leren verbouwen, die beter bestand zijn tegen extreem natte of droge periodes.



FOTOGRAFIE MARTEN VAN BEELEN

Jongeren sub-Sahara krijgen seksuele voorlichting

Sub-Sahara Afrika | Nog steeds krijgen veel meisjes in sub-Sahara Afrika hun eerste kind voor hun 19^e jaar. Goede seksuele voorlichting aan jongeren kan daar verandering in brengen. Cordaid heeft een lesmethode ontwikkeld voor het basisonderwijs om dit onderwerp bespreekbaar te maken. In vier Franstalige landen (Centraal Afrikaanse Republiek, DR Congo, Kameroen en Benin) heeft Cordaid dit programma geïntroduceerd onder de naam Jeune S3. Wegens succes wordt dit steeds verder uitgebreid. Zo wordt de lesmethode sinds kort ook gebruikt op achttien lagere scholen in en rond de stad Bouar in het noordoosten van de Centraal Afrikaanse Republiek. De startbijeenkomst werd bijgewoond door veertig schoolbestuurders, maar ook door schoolinspecteurs, docenten, vrijwilligers uit de gemeenschappen en een lokaal radiostation. Hierna volgen de docenten een training hoe zij deze onderwerpen het beste kunnen bespreken met hun leerlingen. ■

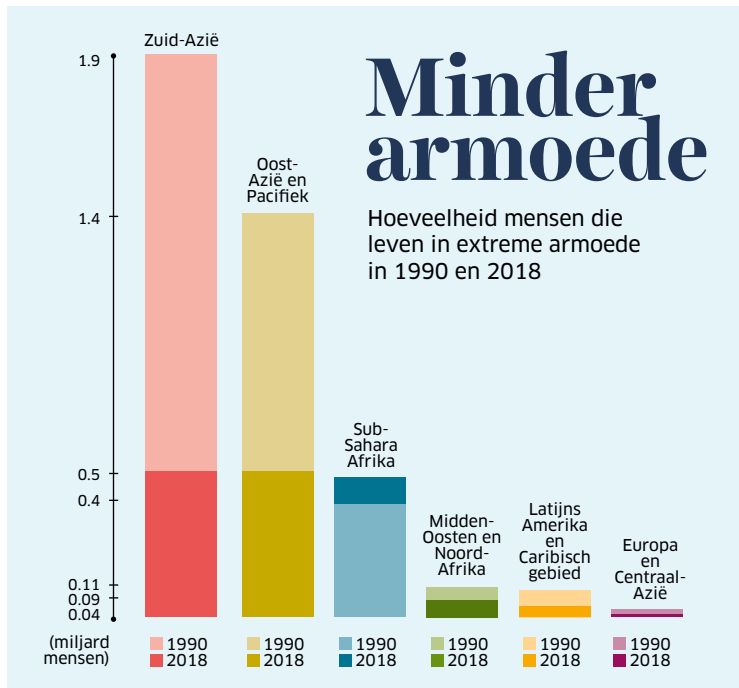
Iemand in extreme armoede heeft minder dan 1,7 euro per dag te besteden. In 1965 gold dat nog voor meer dan de helft van de wereldbevolking, nu voor minder dan tien procent. Goed nieuws dus, hoewel we nog bergen werk te verzetten hebben. Hoe zit het met onderwijs en gezondheid? Doe voor u het artikel leest, eerst onderstaande kwis en ontdek hoe goed u al op de hoogte bent.

BRONNEN: WHO, WORLDBANK, OURWORLDINDATA.ORG

Kwis

- | Hoeveel procent van alle kinderen in ontwikkelingslanden gaat anno 2018 naar school? | Hoeveel procent van alle mensen wereldwijd heeft toegang tot schoon water? | Hoeveel procent van alle kinderen wereldwijd onder de vijf jaar sterft nog? |
|--|--|---|
| a. 90 procent | a. 76 procent | a. 18 procent |
| b. 45 procent | b. 88 procent | b. 4,3 procent |
| c. 69 procent | c. 93 procent | c. 53 procent |

Ga voor de goede antwoorden naar: cordaid.nl/goednieuws



● **Iemand die leeft in extreme armoede heeft minder dan 1,7 euro per dag te besteden.** Het aantal mensen dat leeft in extreme armoede is in de loop van de laatste twee eeuwen gedaald. Steeds minder mensen leven in extreme armoede. Vandaag leeft minder dan 10 procent van de mensen in extreme armoede, in 1965 was dat meer dan de helft. Dit is zeker een van de meest opmerkelijke prestaties van de mensheid.



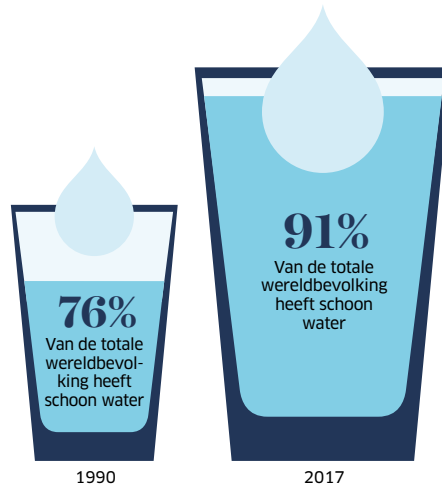
Levensverwachting gestegen

● **Schattingen suggereren dat de levensverwachting eeuwen geleden rond de 30 jaar lag.**

In het begin van de 19e eeuw steeg de levensverwachting in geïndustrialiseerde landen, terwijl deze laag bleef in de rest van de wereld. De afgelopen decennia nam de ongelijkheid af. Sinds 1900 is de wereldwijde gemiddelde levensverwachting meer dan verdubbeld: mensen worden nu gemiddeld bijna 70 jaar. Toch zijn de verschillen enorm. Mensen in Sub-Saharalanden hebben een levensverwachting van minder dan 50 jaar, terwijl Japanners gemiddeld ouder dan 80 jaar worden.

Toegang tot schoon water

● **Vervuild water veroorzaakt diarree, cholera, dysenterie, tyfus en polio** en kan leiden tot de dood. 663 miljoen mensen op deze wereld worstelen met het gebrek aan schoon drinkwater. Door vuil drinkwater krijgen mensen diarree waardoor jaarlijks een half miljoen mensen sterven. Maar er is ook ongelooflijk veel bereikt: 2,6 miljard mensen kregen de afgelopen kwart eeuw wél toegang tot veilig



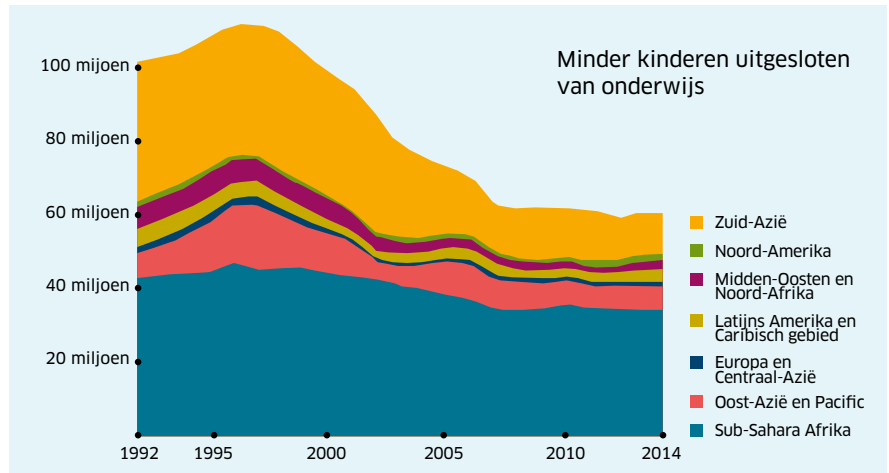
drinkwater. Anno 2017 beschikt meer dan negentig procent van de wereldbevolking over water uit schone pijpleidingen en putten.

Eén van de millenniumdoelen uit 2000 bepaalde dat het aantal mensen zonder toegang tot schoon drinkwater in 2015 zou moeten halveren. Tot ieders verrassing werd dat doel in 2010 al behaald. In dat jaar maakte 89 procent van de wereldbevolking gebruik van verbeterde drinkwatervoorzieningen. Volgens Wereldgezondheidsorganisatie WHO is dat nu opgelopen tot boven de 91 procent.

Meer kinderen basisonderwijs

● In 1820 ging slechts 18 procent van de wereldbevolking enkele jaren naar de basisschool.

In 2010 was dat al 82 procent en in 2015 was het percentage kinderen dat geheel of gedeeltelijk basisonderwijs volgde 91 procent. Vanaf 2014 ging 1 op de 5 kinderen in Sub-Sahara Afrika niet naar school. Hoewel dit een teken is van vooruitgang – in het midden van de jaren negentig ging 46 procent niet naar school – kunnen we hier nog veel verbeteren.



Moedersterfte gedaald

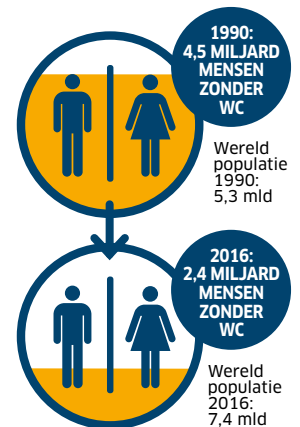
● Het aantal vrouwen dat tijdens en rond de bevalling sterft, daalde wereldwijd tussen 1990 en 2015 met 44 procent.

Gemiddeld sterven nu 216 op de honderdduizend vrouwen door geboortegerelateerde complicaties. Een kwart eeuw geleden waren dit nog 385 vrouwen. Bijna 53 miljoen vrouwen in arme gebieden krijgen echter nog steeds geen professionele hulp bij zwangerschap en geboorte. In ontwikkelingslanden komen onveilige abortussen en infecties rond de bevalling dan ook vaak voor.

2015: 44% DALING MOEDERSTERFTE

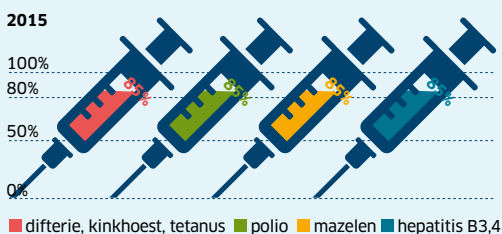
Meer WC's

● De afgelopen 25 jaar kregen maar liefst 2,1 miljard mensen toegang tot sanitaire voorzieningen. Het aantal mensen zonder toilet daalde van 4,5 miljard in 1990 tot 2,4 miljard in 2016. Maar nog steeds zit een derde van de wereldbevolking dus nog zonder sanitaire voorzieningen. Dat is niet alleen ongemakkelijk, het is ook ongezond en gevaarlijk. Volgens schattingen van de WHO sterven door het gebrek aan wc's jaarlijks 600 duizend mensen.



● Kindersterfte in rijke landen is lager dan 1 procent. Wereldwijd daalt de kindersterfte snel: de wereldwijde kindersterfte daalde van 18,2 procent in 1960 naar 4,3 procent in 2015. Ten opzichte van 1990 is dat een daling van 53 procent. Hoopgevend dus. Toch sterven er elk jaar nog steeds zes miljoen kinderen voor hun vijfde levensjaar. Vier van de vijf kinderen die voor hun vijfde levensjaar overlijden, komen uit Azië of Sub-Sahara Afrika.

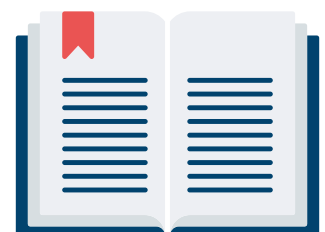
Vaccinatiegraad gestegen



● Het aantal eenjarigen dat vaccinaties heeft ontvangen tegen ziektes als difterie, kinkhoest, tetanus, polio, mazelen en hepatitis B.3,4 is wereldwijd sterk gestegen sinds 1980. Toen lag de vaccinatiegraad rond de 20%.

Analfabetisme gedaald

● In 1820 kon slechts 12 procent van de mensen in de wereld lezen en schrijven. Tegenwoordig is 14 procent van de wereldbevolking analfabeet. In de afgelopen 65 jaar steeg de wereldwijde alfabetiseringsgraad elke vijf jaar met 4 procent: van 42 procent in 1960 tot 86 procent in 2015.



Doe de GeluksChallenge!



Geluk, het zit in kleine dingen. Een heerlijke kop koffie, warme zonnestralen of een goed boek. De kleine momentjes van geluk laten je realiseren dat er zoveel is om dankbaar voor te zijn.

OMKIJKEN NAAR ELKAAR

Tijdens de GeluksChallenge krijgen deelnemers via email en/of sms iedere dag een andere Challenge: een opdracht om bewust te genieten of iets moois te doen. Denk aan: een wandeling van minimaal dertig minuten om rust en geluk te ervaren of de opdracht om die dag naar een onbekende welgemeend te glimlachen. De dankbaarheid van een ander, geeft jou weer een gelukkig gevoel. Zo zorg je een beetje voor jezelf door ook voor anderen te zorgen.

Ook de Geluks- Challenge doen?

Meld je gratis aan op cordaid.org/nl/gelukschallenge en ontvang vanaf morgen voor vijf achtereenvolgende dagen een opdracht waarmee we jou op zoek laten gaan naar de geluksmomenten om je heen. De challenge eindigt automatisch.

Bijvoorbeeld: Geef vandaag bewust een compliment

Iedereen heeft behoefte om door anderen gezien, begrepen en erkend te worden. Daarom voelt het zo goed om af en toe een compliment te krijgen. Complimenten zorgen voor positieve gevoelens, omdat iemand vindt dat jij het verdiend hebt. Heel fijn dus, een compliment te krijgen, maar vandaag draaien we het om. Als je iemand een compliment geeft, heb je echt aandacht voor die persoon. Dan ben je in het nú en ben je niet bezig met allemaal andere dingen. Dat vermindert stress, maar geeft ook de mogelijkheid om te genieten van het moment. Daarnaast, als jij voelt dat andere mensen dankbaar zijn, zal je je zelf ook beter voelen.

Gedicht

*Dichter des Vaderlands
Tsead Bruinja heeft
dit gedicht speciaal voor
Cordaid geschreven.*



omscholing

het kind zet een moeder op aarde
het brengt haar groot totdat ze vertrekt

van buren maakt het in een oogopslag familie
lange zware opleidingen van artsen en advocaten
worden nuttig door haar

het zet leraren voor de klas met plezier
vult hun slappe fietstassen met stapels huiswerk
zelfs het leven van politici krijgt zin

daden van bankiers hebben opeens meerwaarde
hun investeringen rendement

het kind brengt ons wat bij

ik moet lang kijken
naar hoe het kind dat doet
voor ik het begrijp

daarvoor moet ik oud worden
moet de moeder gezond blijven

aarde ons nog even onwillig zijn

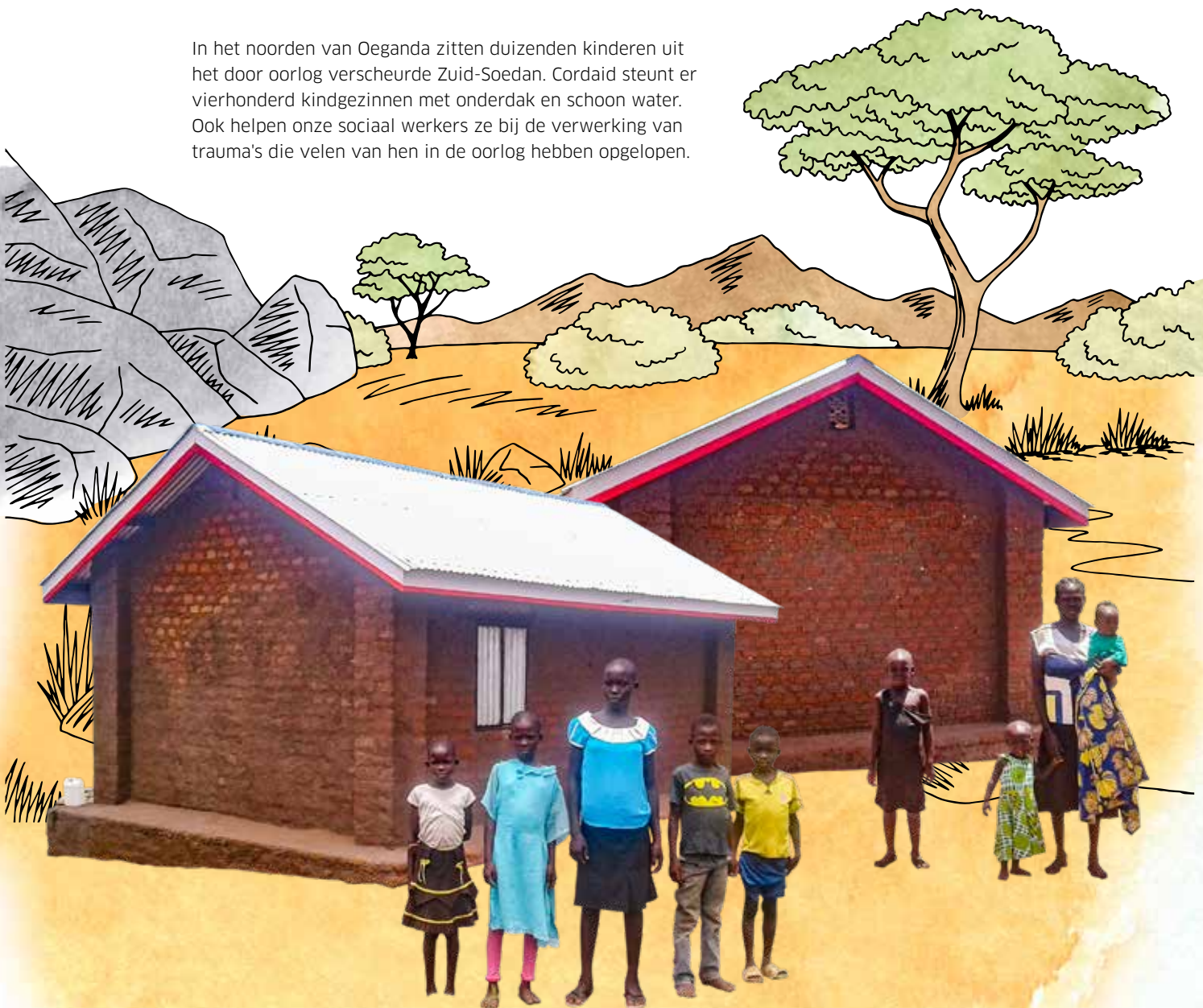
zodat we in de leer kunnen
bij de opleiding

van het kind

Volwassen tegen wil en dank

Samen met RTL Boulevard voerde Cordaid afgelopen november groots actie voor kindgezinnen. Wereldwijd verliezen veel kinderen hun ouders door oorlog, rampen of ziekte, waardoor de oudste vaak noodgedwongen moet zorgen voor de broertjes en zusjes. En dat op plekken waar het leven zelfs voor volwassenen al loodzwaar is. Cordaid helpt.

In het noorden van Oeganda zitten duizenden kinderen uit het door oorlog verscheurde Zuid-Soedan. Cordaid steunt er vierhonderd kindgezinnen met onderdak en schoon water. Ook helpen onze sociaal werkers ze bij de verwerking van trauma's die velen van hen in de oorlog hebben opgelopen.



Vanuit een van de grootste vluchtelingenkampen ter wereld vertellen Mabe, Sarah en Stella over hun ervaringen en hun nieuwe huis.

Mabe (17) en Joel (15) Uria



Nadat drie jaar geleden hevige gevechten uitbraken in hun dorp in Zuid-Soedan, werden Mabe Uria en zijn broertje Joel van hun ouders gescheiden. De kinderen sloegen op de vlucht en wisten na een lange voetreis de grens met Oeganda over te steken. Eenmaal aangekomen in het vluchtelingenkamp hoorden ze dat hun vader en moeder het niet hadden overleefd. 'We werden eerst in een tijdelijke

tent geplaatst', vertelt Mabe. 'Het was erg klein en we hadden veel last van de regen en wind. We voelden ons er niet veilig.'

Cordaid bouwde een huis voor de twee broers, voorzien van een ijzeren dak, stevige ramen, een deur met hangslot, een wc en een bad. 'We zijn heel erg blij. Het huis is sterk en mooi. We kunnen hier gewoon blijven wonen en iedere dag naar school toe gaan.'

Sarah (18) en Francis (14) Gonya



Ook Sarah en haar broertje Francis raakten hun ouders kwijt in de oorlog en zochten een veilig onderkomen in het gastvrije buurland. Sarah: 'De eerste maanden in Oeganda waren heel erg moeilijk voor ons. Veel mensen om ons heen hadden al een huis, maar wij sliepen nog in een

lekkende tent. Alles werd nat en we voelden ons heel onveilig. We dachten er zelfs aan om terug te gaan naar Zuid-Soedan. Dankzij Cordaid hebben we nu een stevige woning met een deur die we 's avonds op slot kunnen doen. Nu hoeven we niet meer bang te zijn.'

Stellen (19) en Jackson, Gladys, Thomas en Mary Senya



Wanneer je als jonge tiener ineens de rol van ouder moet vervullen na een traumatische ervaring, kent het leven al meer dan genoeg uitdagingen. Daarom is Stella, die voor haar jongere broertjes en zusjes zorgt, opgelucht dat ze hulp krijgt bij belangrijke levensbehoeften als onderdak, water en sanitair. 'Omdat we nu een eigen wc en bad hebben, kunnen we voor onze hygiëne zorgen', zegt Stella. 'We worden nu veel minder vaak ziek. Maar het is ook een stuk veiliger omdat we niet in het donker door het kamp hoeven

te lopen als we naar de wc moeten.' Stella en Jackson zijn dolblij met hun nieuwe huis, maar het leven is zwaar voor ze. De broers van Stella kunnen niet naar school omdat ze moeten werken: bakstenen maken en verkopen voor een beetje extra geld. De andere kinderen helpen ook mee: water halen, brandhout sprokkelen. In het huis ontbreken nog belangrijke zaken. Stella: 'We hebben nog geen beddengoed en niet genoeg schoolspullen. We hopen dat er mensen zijn die ons daarbij kunnen helpen.' ■



UEGANDA

> 1.000 000
Zuid-Soedanese vluchtelingen in Oeganda

> 60%
van de vluchtelingen is jonger dan 18 jaar

99.420
donatie sms'sjes verstuurd voor de actie 'Help Kindgezinnen Overleven'

€3
per sms'je

400
kindgezinnen tot nu toe in Oeganda geholpen met schoon water, onderdak en traumaverwerking

Ook de komende maanden zullen de Oegandese medewerkers van Cordaid zich blijven inzetten om de situatie van kindgezinnen in het vluchtelingenkamp te verbeteren.

Betrouwbare data vormen de basis voor efficiënte ontwikkelingssamenwerking. Volgens Lisette van 't Klooster en Maarten Oranje van Cordaid is er nog een wereld te winnen in de Centraal Afrikaanse Republiek. Aan de hand van data zien ze waar een gezondheidspost het verschil kan maken.



LISETTE VAN 'T KLOOSTER
EN MAARTEN ORANJE

Hoe data de moeder- en kindzorg verbeteren

Jullie zijn experts op het vlak van gezondheidszorg, onder meer in de Centraal Afrikaanse Republiek (CAR). Welke rol spelen data bij het verbeteren van de gezondheidszorg?

Maarten Oranje, expert resultaatgericht financieren van gezondheidszorg in fragiele en conflict gebieden: 'Je wilt weten waar de crisis het grootst is, wat precies de noden zijn. Met zo min mogelijk aannames. Ook wil je checken wat werkt en wat je in je aanpak kunt verbeteren. In gebieden waar de nood het hoogst is, ontbreken daarover nou juist vaak data. Door oorlogen en extreme armoede hebben mensen niet de middelen en soms niet de opleiding om correct data te verzamelen, te controleren, te delen en te analyseren. Er bestaat zogezegd geen datacultuur, geen data-infrastructuur.'

Werken jullie ook vaak met onbetrouwbare gegevens?

Maarten: 'In landen waar conflicten al decennia slepen, zoals Afghanistan, zie je dat de hulp leunt op sterk verouderde demografische informatie. De laatste Afghaanse volkstelling dateert bijvoorbeeld uit 1979.'

Lisette van 't Klooster, deskundig op het gebied van monitoring & evaluatie en datamanagement: 'Daar komt nog bij dat overheden soms te hoge cijfers naar buiten brengen. Dan geven ze op dat er meer kinderen zijn ingeënt dan werkelijk het geval is, of dat er meer mensen wonen in een crisisgebied. Soms weten ze het gewoon niet, soms gaat het om misleiding. Hoe dan ook: als hulporganisatie werk je dan met



foute informatie. Met het gevolg dat er meer mensen kunnen sterven.'

Wat kan Cordaid hiertegen doen?

Maarten: 'Onze resultaatgerichte financiering helpt. Wij gaan bijvoorbeeld pas over tot betaling aan klinieken als uit betrouwbare cijfers blijkt dat ze hebben gedaan wat was afgesproken: een bepaalde hoeveelheid begeleide bevallingen, een bepaald aantal inentingen of consulten. Wij checken dan of de administratie klopt, we gaan langs bij de zorgverleners en we controleren steekproefsgewijs bij patiënten of en hoe zij zijn geholpen. Zo verzamelen we steeds meer accurate gegevens over kwaliteit en kwantiteit, over vraag en over aanbod van de zorg. Met name van de moeder- en kindzorg, daar ligt onze prioriteit in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Die gegevensverzamelingen verbeteren ons

werk. Bovendien kunnen mensen ter plekke zelf steeds beter met data overweg; er ontstaat een datacultuur.

Gebeurt het verzamelen van gegevens daar goed?

Maarten: 'Bedenk dat veruit de meeste data in de gezondheidszorg op papier verwerkt en verzameld worden. Pas op regionaal en nationaal niveau is sprake van digitalisering.'

Lisette: 'In een land als de Centraal-Afrikaanse Republiek, waar het zorgsysteem door jaren van burgeroor-

'Gegevensverzamelingen verbeteren ons werk'

log uit elkaar is gevallen, weten zelfs ministeries niet goed welke klinieken nog functioneel zijn. Welke zijn platgebrand in de oorlog, welke niet, of niet helemaal? Welke gezondheidscentra worden bevoorrad met medicijnen? Waar is gevlucht personeel inmiddels teruggekeerd? Niemand die het precies weet. Waar wij opereren, helpen we om dat beetje bij beetje in kaart te brengen.'

Vanuit het zogeheten Cordaid Innovatiefonds krijgen jullie tot midden 2020 de tijd om ideeën uit te werken. Wat proberen jullie te bereiken?

Lisette: 'We willen een gezondheidszorgdatabase opzetten in Région 2, een gebied in het zuidwesten van de CAR waar ongeveer driekwart miljoen mensen wonen. Dat begint heel basaal met alle locaties van alle gezondheidscentra, via gps-informatie. Later komen daar specifieke kwantitatieve en

kwalitatieve data bij over klinieken en moeder-kindzorg. De informatie van zorgverleners, bestuurlijke instanties en ngo's willen we toetsen op accuraatheid en samenvoegen op één platform. De crux zit 'm dus in het combineren. Daarvoor moeten we alle spelers in dit gebied zo ver krijgen dat ze hun data willen delen. Dat ligt gevoelig, want kennis is macht. Maar gezien de urgentie in dit land maak je al een verschil als het lukt om een deel van de databases te koppelen.'

Hoe digitaal wordt de database?

Maarten: 'De infrastructuur – elektriciteit, internet, tablets – ontbreekt om het digitaal te doen,

'Succes is er als we aanbod en vraag op elkaar kunnen afstemmen'

nog los van de eerder genoemde gebrekkige datacultuur. Wij zullen dan ook tot op districtsniveau voornamelijk op papier blijven werken. Vervolgens hopen we op regionaal niveau wel te kunnen digitaliseren. Ik hoop dat we deze informatie uiteindelijk kunnen combineren met een betrouwbare kaart van de bevolkingsdichtheid, die goed in beeld brengt waar de mensen wonen.'

Wanneer is jullie project een succes?

Lisette: 'Als we die twee interactieve kaarten – één met de locaties van functionele gezondheidszorgcentra en één demografische kaart – op elkaar kunnen leggen en zo vraag en aanbod accuraat op elkaar kunnen afstemmen. Dan weten we waar de gaten vallen, waar de nood het hoogst is, en waar een goede gezondheidspost het verschil kan maken.' ■



FOTOGRAFIE MARIELLE VAN UITERT

Consultatiebureau in een van de gezondheidscentra in de Centraal Afrikaanse Republiek



Terug naar huis, na 40 jaar

Het was 1979. De achttienjarige Béatrice was dolverliefd op een jonge Fries die ze had ontmoet op de camping in Frankrijk. Een jaar later verhuisde de Française naar Nederland. Béatrice Looijenga-Faucouneau ging voor Cordaid Memisa werken. Na veertig dienstjaren gaat ze terug. 'Bordeaux is toch mijn stad gebleven.'

'Ik had eindexamen gedaan en was net begonnen met mijn baan in een ziekenhuis in Bordeaux. Het werk lag me. Maar de liefde gooide alle plannen overhoop', herinnert Béatrice zich. Bonnie, de jonge Fries waar ze als een blok voor valt, werkt in de Rotterdamse haven. 'Ik ben hem achterna gegaan. Maar niet zonder eerst te trouwen. Dat moest van mijn ouders.'

Daar staat ze dan, zonder familie en voor het eerst in het buitenland. 'Via via wist ik dat Cordaid Memisa iemand zocht die goed Frans sprak. Na één gesprek kreeg ik de baan.'

Aan Nederland moet ze wennen. 'Het eten was slikken. En de strippenkaart, ook zoiets gek. Tien jaar lang volgde ik Nederlandse les, onder andere bij de zusters in Vught.'

Béatrice's hele loopbaan bij Cordaid blijft in het teken staan van het werk waarmee ze in Bordeaux was begonnen: gezondheidszorg. Maar dan in Afrika. Franssprekend Afrika, bien sûr.

In het begin behandelt ze aanvragen van Nederlandse missionarissen in Afrika. 'Zij kregen geld voor scholen en ziekenhuizen in hun parochies.' Later zit Béatrice elk jaar weken-, soms maandenlang in de brousse van Centraal Afrika en DR Congo. 'Ik sta aan de wieg van heel wat grote gezondheidszorgprogramma's in Franstalig Afrika.' Het verschil met vroeger? 'Vroeger deden Nederlandse priesters en artsen het werk. Nu steunen we lokale artsen, verpleegsters en overheden. Zij vormen de ruggengraat van de gezondheidszorg.'

Na veertig jaar is het mooi geweest. Béatrice gaat terug naar Bordeaux. Dit keer gaat Bonnie – de mooie Fries die inmiddels grijs is – met háár mee. 'Ik ben altijd Bordelaise gebleven. Mijn kinderen staan op eigen benen, mijn moeder in Frankrijk heeft me nodig. Het is goed om nu te gaan. Op naar de zon. En het lekkere eten.' ■



Pleidooi

'Vrouwen zijn vaak het eerste doelwit'

Marriët Schuurman is de Mensenrechtenambassadeur van Nederland. Zij zorgt ervoor dat het thema mensenrechten hoog op de agenda blijft staan in de internationale betrekkingen van ons land. Haar standplaats is Den Haag maar ze gaat regelmatig op missie naar het buitenland. Soms naar dezelfde conflictgebieden als waar Cordaid werkt.

Wereldwijd zie je dat mensenrechten onder druk staan. Dat de ruimte voor burgers om zich te organiseren en hun rechten op te eisen, afneemt. Steeds meer regeringen hebben moeite om andersdenkenden te tolereren en minderheden te beschermen.'

'Vrouwen zijn vaak het eerste doelwit van die inperking van mensenrechten. Dat zie ik bijvoorbeeld in Afghanistan, waar ik de afgelopen jaren 4 keer ben geweest. Als spanningen stijgen, openen de Taliban en gelieerde groepen als eerste de aanval op zichtbare vrouwen. Vrouwen in een publieke functie, een parlementariër, journalist, lerares of politieagent. Zo proberen ze de maatschappij in het hart te raken.'

'Dit gebeurt ook in andere conflictgebieden, zoals Yemen en Zuid-Soedan. Je zou denken dat regeringen er alles aan doen om vrouwen extra te beschermen. Dat gebeurt niet. Afghaanse vrouwelijke parlementariërs krijgen bijvoorbeeld geen persoonsbeveiliging, in tegenstelling tot veel mannelijke politici, terwijl ze juist extra risico lopen. Des te belangrijker dat we de Afghaanse vrouwelijke militairen en politieagenten trainen in *close protection* vaardigheden. Zodat zij vrouwen in publieke functies kunnen beschermen. Want in Afghanistan kunnen alleen vrouwen vrouwen goed beschermen.'

'Ook in de VS en ook in Nederland staan de rechten van vrouwen onder druk. Minder extreem dan in conflictgebieden, maar toch onmiskenbaar. Er is een groeiende conservatieve tegenstroom – sterk nationalistisch en populistisch – die zich verzet tegen een nieuwe feministische golf.'

'Als mensenrechtenambassadeur, maar ook gewoon als Nederlandse vrouw, wil ik er alles aan doen om die ver-

worvenheden te bewaren, te bewaken en waar nodig te vergroten. Dat gaat om seksuele en reproductieve rechten. Om gendergelijkheid. Kijk naar de sportwereld. Het blijft gek dat onze Oranje Leeuwinnen voor hun prestaties maar een fractie betaald krijgen van wat mannelijke voetballers verdienen.'

'Die strijd voor rechten en vrijheden moeten we voeren zonder te polariseren. Zonder te vervallen in een of-of verhaal. Of mensenrechten en vrijheden óf veiligheid. Of opkomen voor kwetsbare mensen in conflictgebieden óf armoede bestrijden in Nederland.'

'All human beings are born free and equal in dignity and rights'

'Opkomen voor mensenrechten en vrouwenrechten in het bijzonder, is geen of-of verhaal. Het is een win-win verhaal. Een leefbare en weerbare samenleving is er een waar iedereen zichzelf kan zijn en kan geven wat zij of hij heeft. Dat begint bij respect voor de fundamentele

rechten en vrijheden van ieder mens. Alleen zo geef je elk mens en elke groep in de samenleving een kans op welvaart, veiligheid en individueel geluk. Alleen zo versterk je sociale cohesie en bied je een antwoord op het verhaal van angst en verdeeldheid. Dat is even waar in Afghanistan als in Nederland.'

'Ja, er waait een stevige conservatieve tegenwind die ingaat tegen alles waar ik als feminist voor sta. Maar laten we vooral niet de moed opgeven. Laten we elkaars hand vasthouden. Want de meerderheid in Nederland is nog steeds sociaal betrokken en kiest voor solidariteit. Laten we vooral overtuigd blijven van onze eigen visie, dat je je menselijkheid alleen maar ontleent aan wat je doet voor een ander.'

'All human beings are born free and equal in dignity and rights.'

Die eerste zin van Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is 71 jaar oud. Hij is actueler dan ooit. En daarom - nog steeds - mijn leidraad.' ■



Daarom periodiek schenken

Als donateur kunt u ook periodiek schenken. Dat levert voor u een belastingvoordeel op en voor Cordaid meer zekerheid. Vier vragen over periodiek schenken.

1. Wat is periodiek schenken?

Een periodieke schenking heeft een looptijd van minimaal vijf jaar. Dan beslist u of u wil verlengen. Als u de schenking vastlegt voor onbepaalde tijd, hoeft u niet voor een periode van vijf jaar te verlengen. U kunt dan nadat de eerste vijf jaar om zijn, elk jaar beslissen om te stoppen.

2. Welke voordelen heeft periodiek schenken?

Het grote voordeel is dat uw gift volledig aftrekbaar is van uw belastbaar inkomen, en dat u dus een deel van uw gift terug ontvangt van de Belastingdienst. Giften die niet schriftelijk zijn vastgelegd als periodieke schenking, zijn niet of beperkt aftrekbaar.

3. Wat zijn de voordelen voor Cordaid?

Het voordeel voor Cordaid is dat wij met uw structurele steun vertrouwen en financiële middelen krijgen om onze doelstellingen te bereiken. Schenkt u uw belastingvoordeel ook

mee, dan kan Cordaid op een nog groter bedrag rekenen, terwijl u hiervoor niet méér hoeft te betalen.

4. Hoe regel ik een periodieke schenking?

Wilt u een bestaande donatie omzetten of wilt u ons direct steunen met een periodieke schenking? Dan heeft u een schenkingsovereenkomst nodig. Deze kunt u op website van Cordaid downloaden, telefonisch (070 3136233) of per mail (info@cordaid.nl) opvragen. Doet u het nog dit kalenderjaar, dan heeft u direct voordeel. Als u het formulier ingevuld opstuurt, regelen wij de rest.

DONATEURS-BIJEENKOMSTEN

Cordaid organiseert speciale bijeenkomsten voor donateurs, op inspirerende locaties verspreid over het hele land. We hebben een bijzonder programma voor u samengesteld. Wij vertellen u meer over onze projecten en notarieel juriste Mariëlle Lindeboom gaat dieper in op schenken en nalaten. En natuurlijk is er alle gelegenheid om uw vragen persoonlijk te stellen. Aanmelden kan eenvoudig via de website: cordaid.nl/aanmelden. Een introductie is ook van harte welkom.

AGENDA
SEPT-NOV
2019

VRIJDAG 20 SEPTEMBER
in de Sint-Janskathedraal,
Den Bosch:

Bijeenkomst met o.a. Mgr. de Korte bisschop van 's-Hertogenbosch, in het kader van de Werelddag voor Migranten en Vluchtelingen.

DINSDAG 15 OKTOBER
in het Drents Museum,
Assen: De tentoonstelling

SPREZZATURA, vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910).

DINSDAG 5 NOVEMBER
in de Lakenhal, Leiden:
In de geheel vernieuwde Lakenhal wordt een overzichtstentoonstelling gewijd aan het vroegste werk van Rembrandt van Rijn.



Wilt u meer weten over schenken aan projecten van Cordaid? Dan kunt u contact opnemen met Smaragda den Hond. Dat kan via: smaragda.den.hond@cordaid.nl of 06 223 209 80



Heeft u vragen over erven en schenken? Dan kunt u contact opnemen met Mariëlle Lindeboom. Dat kan via: marielle.lindeboom@cordaid.nl of 06 225 282 98



105 jaar
ervaring



132,8 miljoen
euro omzet



268.000
donateurs in Nederland



ENKELE RESULTATEN

6,4 miljoen
mensen toegang tot
gezondheidszorg geboden

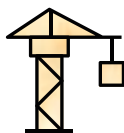


123.000
kinderen en studenten toegang
gegeven tot onderwijs

WAT WE DOEN



1.9 miljoen
mensen noodhulp gegeven



175.000
leningen gegeven aan
ondernemers

1 miljoen
mensen geholpen om weer-
baarder te zijn tegen rampen



Waar staan wij voor

Openheid

- Wij zijn open over ons werk: dat geldt voor goede resultaten maar ook voor tegenvallers.
- Onze projecten worden door onszelf én externe deskundigen regelmatig doorgelicht en geëvalueerd.
- We kijken of er voldoende vooruitgang is geboekt en hoe we - door geleerde lessen - de projecten kunnen verbeteren.
- Wij nemen u als donateur

graag mee in de achtergrond van ons werk en sturen u maandelijks de e-mail nieuwsbrief en 3x per jaar ons magazine Zin geven.

- Op donateursdagen in heel Nederland kunt u medewerkers van Cordaid ontmoeten en spreken over uw vragen.

Zorgvuldigheid

- Wij gaan zorgvuldig om met de met het geld dat u ons toevertrouwt.
- Cordaid hanteert strenge crite-

ria over te maken kosten.

- 93% van onze inkomsten komt ten goede aan de hulpprogramma's. 7% van de inkomsten wordt besteed aan overheadkosten zoals administratie, huisvesting en fondsenwerving.
- Cordaid heeft het CBF-keurmerk wat toezicht houdt op de besteding van de gelden.

Respect

Wij werken vanuit gelijkwaardigheid en respect voor mensen:

Adreswijziging Cordaid kantoor

Per 7 oktober
verhuizen wij naar:
Grote Marktstraat 45
2511 BH Den Haag

hier in Nederland én in de landen waar we werken. Wij hanteren strikte gedragscodes op het gebied van corruptie, machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag. U vindt onze gedragscodes op cordaid.nl/compliance



COLOFON: Zin geven is het donateursmagazine van Cordaid. Het blad verschijnt drie keer per jaar.

Adres Cordaid: Grote Marktstraat 45
2511 BH Den Haag
ibannummer:
NL571INGB0000000934

Concept: Maters & Hermsen Journalistiek
Hoofdredactie: Cordaid
Tekst: Cordaid en Maters&Hermsen Journalistiek

Vormgeving: Maters&Hermsen Vormgeving
Drukwerk: Printman Made
Lithografie: Studio Boon

De spreuk

‘Niet alles is wat het lijkt’

Emmy Dortant woont nu anderhalf jaar in de Oegandese hoofdstad Kampala. Daar werkt ze aan klimaatoplossingen voor boerinnen, een initiatief van Cordaid om hen weerbaarder te maken tegen het veranderende klimaat.

‘Dat overkomt me hier regelmatig’, vertelt de 28-jarige Cordaid-medewerker. ‘Dan denk ik te weten hoe het zit, maar blijkt het toch allemaal anders te zijn. Tijdens een van mijn bezoeken aan een groep boeren bijvoorbeeld. Zo’n situatie kan soms best ongemakkelijk zijn; je komt even langs, omdat dat bij je werk hoort, en dan blijkt er een hele groep mensen te zijn opgetrommeld om je welkom te heten. In eerste instantie had ik daar een oordeel over. Ik voelde me opgelaten. Alsof ik een soort alwetend iemand ben die even komt vertellen hoe het moet. Maar mensen zijn oprecht enthousiast dat je de moeite hebt genomen om ze te bezoeken. We tonen interesse in elkaar en dat is heel leerzaam en belangrijk. De les die ik hieruit trek is: oordeel niet te snel. Het is goed om kritisch te zijn, maar blijf ook nieuwsgierig naar elkaar. Soms krijg ik een pompoen mee of een zak tomaten. Maar van deze groep kreeg ik een kip als welkomscadeau. Ik durfde het niet te weigeren maar ik kon de kip moeilijk in huis nemen. Ik heb het dier maar meegegeven aan een partnerorganisatie. Volgens mij stond daar de volgende dag kip op het menu.’ ■

